

Mijn Zwartkoppen

Roelof Boddaert

Al jaren, nou ja al jaren, eerder zo'n jaar of vijf, zes broedt er in de tuin met meer of minder succes een paartje Zwartkoppen en voor mij begint het voorjaar pas echt als ik het eerste zwarte of bruine petje in de struiken zie rondscharrelen of de heldere tonen van het mannetje door de tuin hoor klinken. En ieder jaar opnieuw vraag ik me met verwondering af: hoe vinden ze toch steeds weer die paar bestruikte vierkante meters terug, waar ze het jaar daarvoor ook hebben geprobeerd voor wat nakomelingen te zorgen, want dat ik bijna altijd met hetzelfde stel te maken heb, daarvan ben ik overtuigd. Het half verborgen en minuscuul kleine drinkvijvertje weten ze feilloos te vinden evenals de bessen van de klimop, waar ze zich de eerste nog koude weken mee op de been houden, kortom uit al hun gedragingen kun je afleiden, dat dit hun stek is.

Waar komen ze eigenlijk vandaan? Steken ze de Méditerranée over of houden ze het bij de Riviéra, Corsica, of Zuid-Spanje? Ik weet het niet, moet het nodig eens uitzoeken. Het mannetje arriveert bijna altijd als eerste, zit dan de eerste acht tot tien dagen wat pafferig in de veren op verhaal te komen, maar het lijkt erop alsof hij weet: vrouwlief kan ook elk moment binnenvallen, want buiten wat nauwelijks hoorbare subzanggeluidjes doet ie vooralsnog geen bek open om z'n terrein af te bakenen of een vrouwtje te verleiden. En meestal heeft hij het bij het rechte eind, want inderdaad zie je ook haar een paar dagen later in de tuin rondhangen en niet eens zo ver bij hem vandaan. Daarna kan het nog dagen duren voor hij eens aan zingen of kwelen begint te denken. Dit is de meest gangbare procedure en daaruit zou je kunnen afleiden, dat ieder voor zich de reis alleen onderneemt met in het achterhoofd die paar struiken aan de Kostverlorenstraat in Zandvoort als eindbestemming.

Maar zo gaat het niet altijd! Eén jaar heb ik het meegemaakt dat ik ze beiden op exact dezelfde ochtend in de tuin aantrof. Zouden ze de barre tocht met z'n tweetjes hebben afgelegd? Zitten ze in hun winterkwartier ook gezellig bij elkaar? Wie zal het zeggen? Als je hier overwinterende Zwartkoppen tegenkomt is het ook vaak een koppeltje.

Soms verloopt het ook volgens het boekje al vermoed ik er wel een drama achter: de man arriveert, keutelt wat rond in de tuin, wacht geduldig op de komst van moeder de vrouw, maar zij verschijnt niet. Dan, na enkele weken van stilzwijgend wachten, besluit hij handelend op te treden en overstemt hij, eerst nog wat aarzelend maar al gauw uit volle

borst, met zijn krachtige, heldere geluid de rest van het koor. En met succes, want al binnen enkele dagen duikt er een bruingemutste schone op, die na een gedegen inspectie tot de conclusie komt dat man en tuin haar wel bevallen.

Triest was het jaar, waarin het vrouwtje als eerste arriveerde. Wel twee weken lang bleef ze in de tuin rondscharrelen, een beetje verdrietig, leek het wel, veren dik, weinig bewegen, een ongelukkig vogeltje. Toen hield ze het niet langer uit en verdween naar elders. Dat was mijn jaar zonder Zwartkoppen.

Tot slot voor diegenen, die daar benieuwd naar zijn: nog niet één keer heb ik jonge Zwartkoppen in de tuin zien rondfladderen. Broeden doen de oudjes echt wel, soms zelfs een tweede keer na een mislukte eerste poging, maar jammer genoeg broeden ze nogal laag en mijn tuin wordt belaagd door een horde van katten en ook een Vos struint er af en toe doorheen alsof het allemaal van hem is, dus zullen we die makkers maar de schuld geven van het niet uitvliegen van de zwartkopnakomelingen, want uit de voedselvluchten valt op te maken dat die er echt wel zijn. Dit jaar heb ik me omgeven met schrikdraad. Misschien helpt het, want het zijn volhouwertjes hoor, die Zwartkoppen!

Mannetje Zwartkop. Guido van Leeuwen.